Hmotná kultura

Heřmaň, panství Protivín, 1. polovina 18. století. SOA Třeboň.

Ražice, panství Protivín, 1. polovina 18. století. SOA Třeboň.

Mažice, 18. století. SOA Třeboň.

Urbář broumovského panství, 1676. Johann Georg Adalbert Hesselius

Publikováno: Vědecké práce zemědělského muzea 15, 1975/příloha. Edice: 2014 vydalo NZM.

2.
B.
C
D.
44
45.
46.

Vorařská krčma, Živohošť č. p. 22, 1617.

Vorařská krčma, Živohošť č. p. 22, 1617.

Stará Lomnica
Sebranice

Stará zvonice.

Sebranice.

Knínice č. p. 65

Knínice č. p. 65

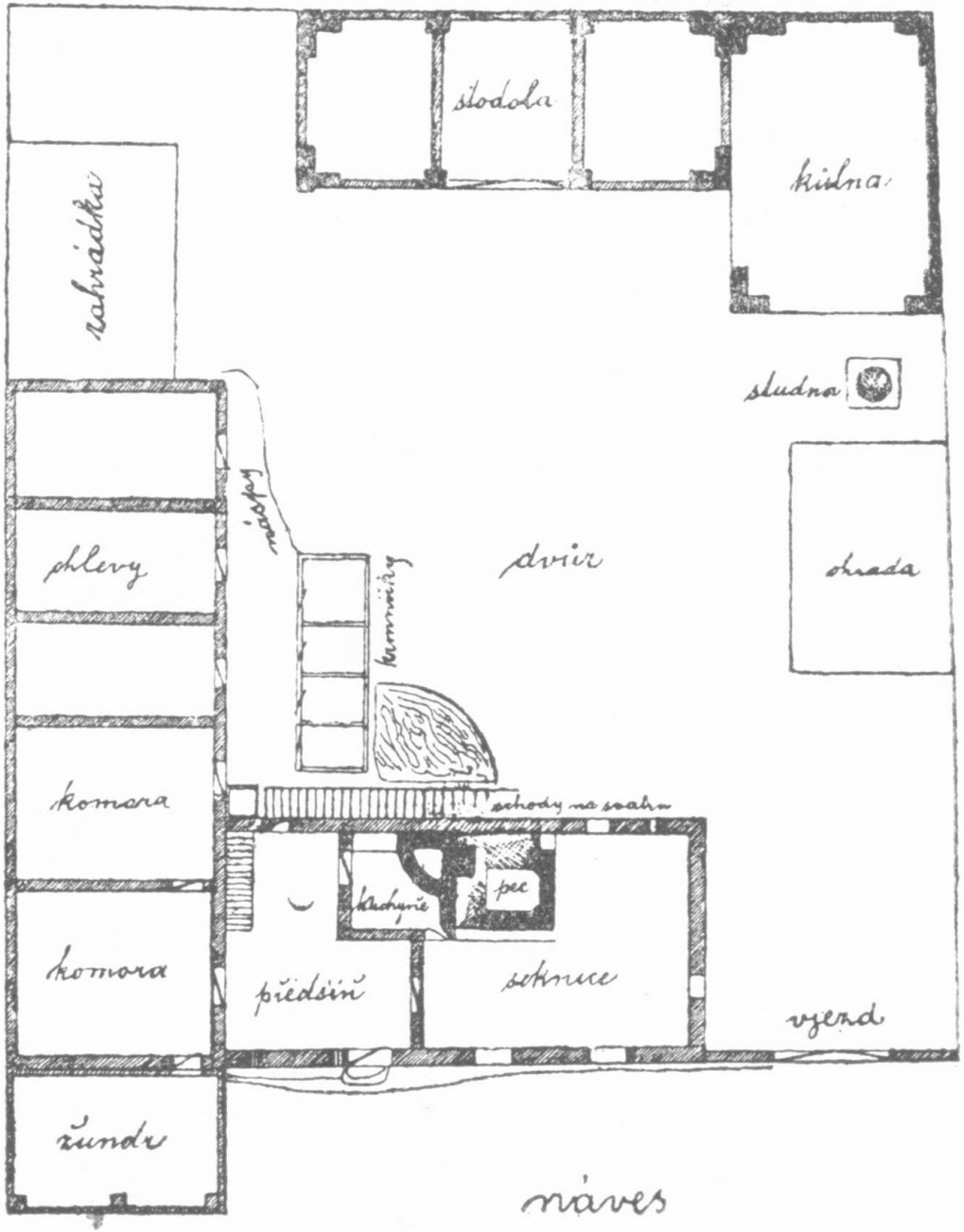

Telecí

Knínice č. p. 65

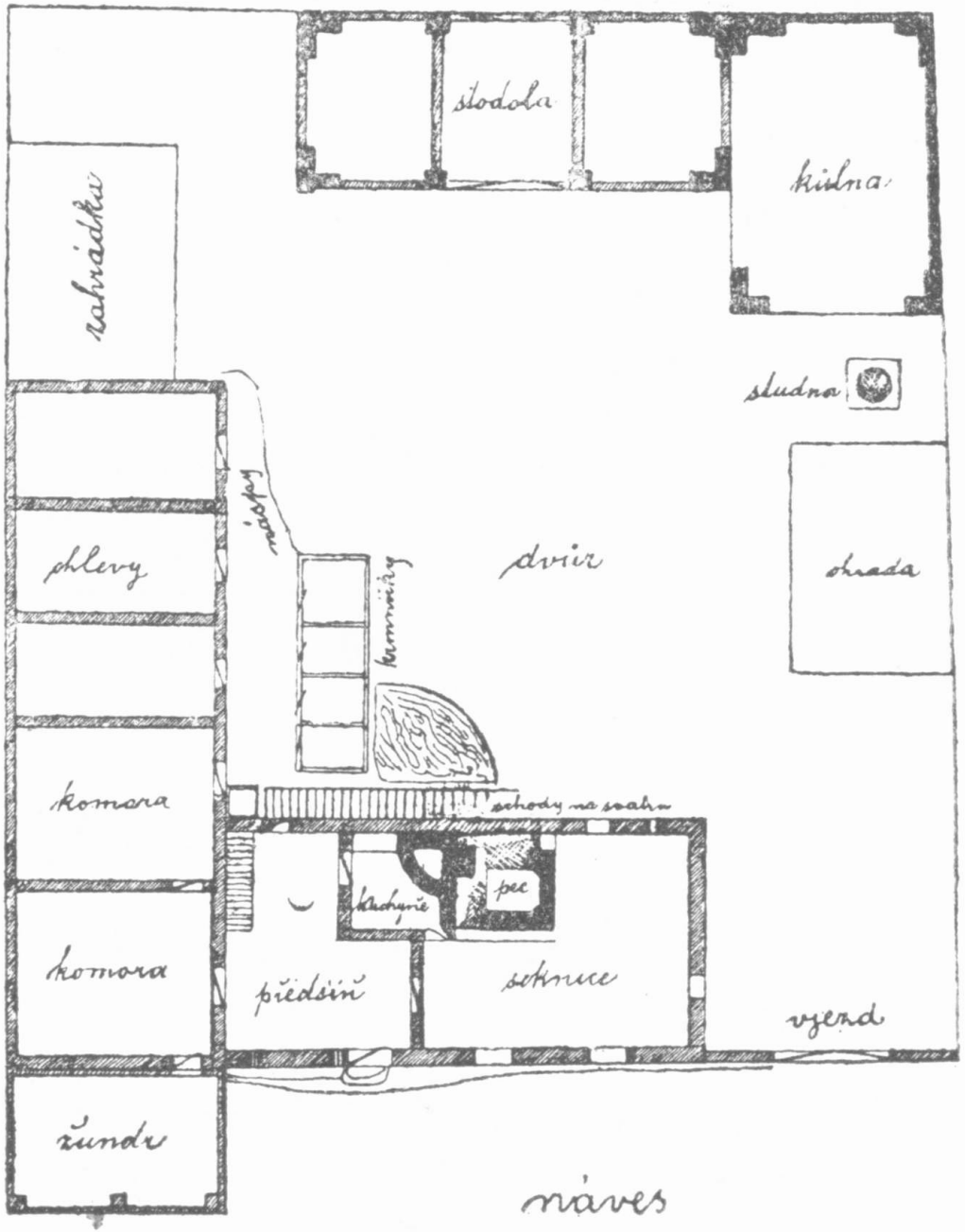

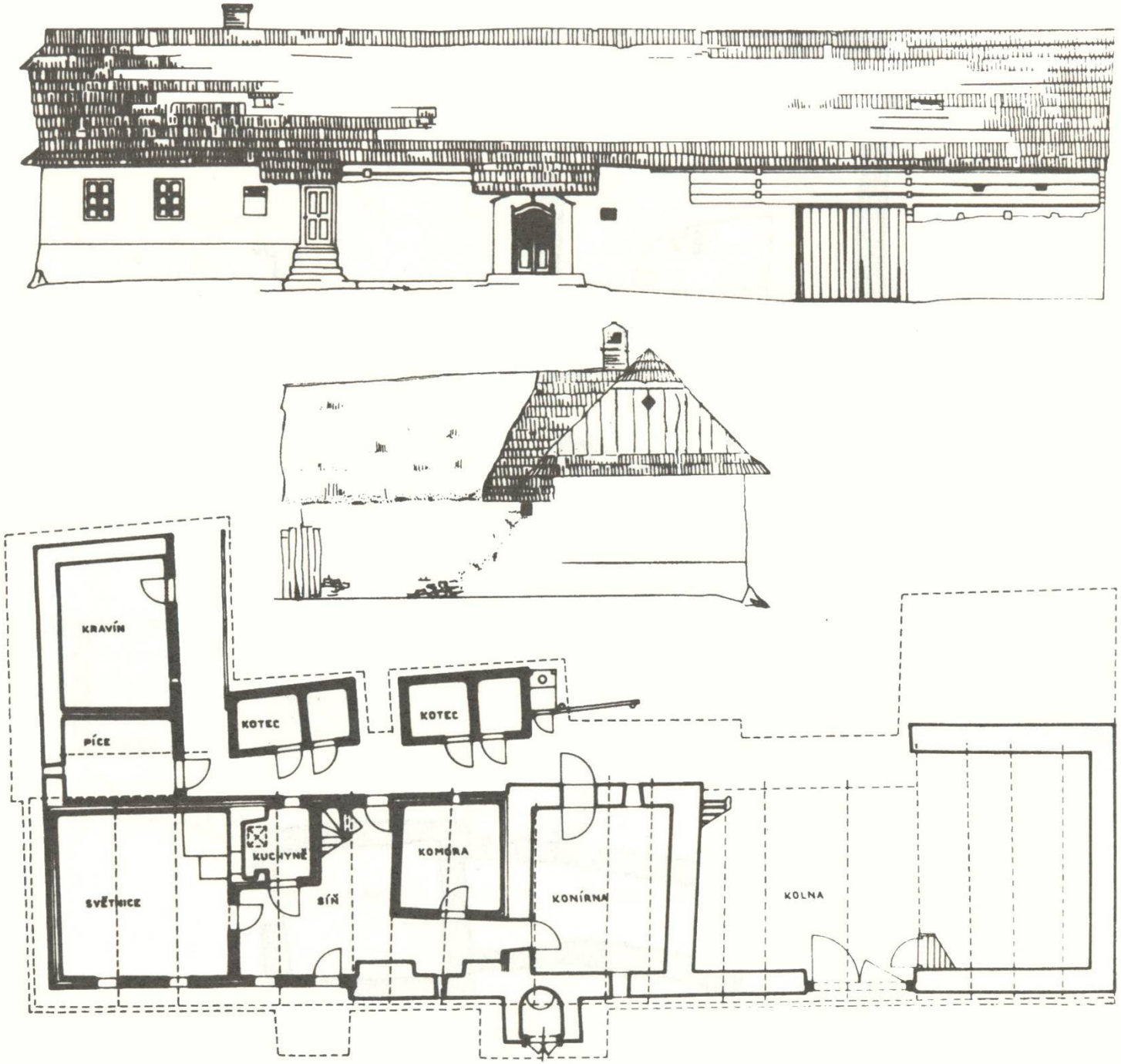
KRAVÍN
PÍCE
KOTEC
KOTEC
SVĚTNICE
KUCHYNĚ
SÍŇ
KOMORA
KONÍRNA
KOLNA

Mährische Bauernstube.

Jizba.

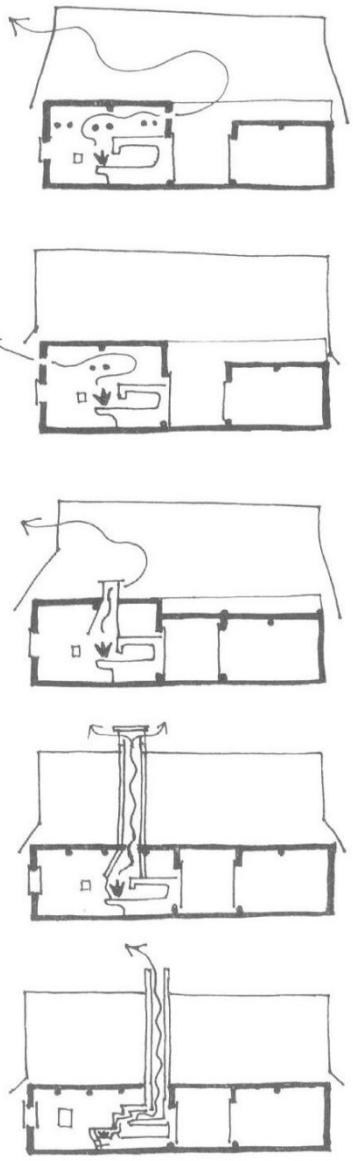

1

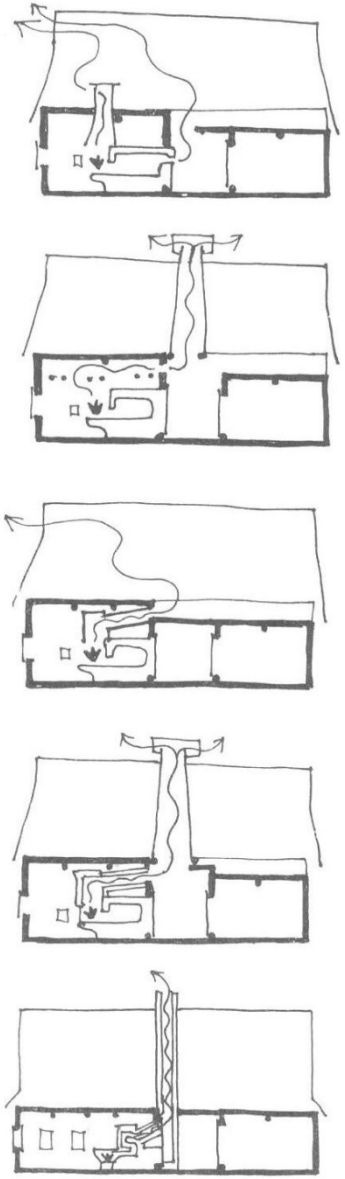

2

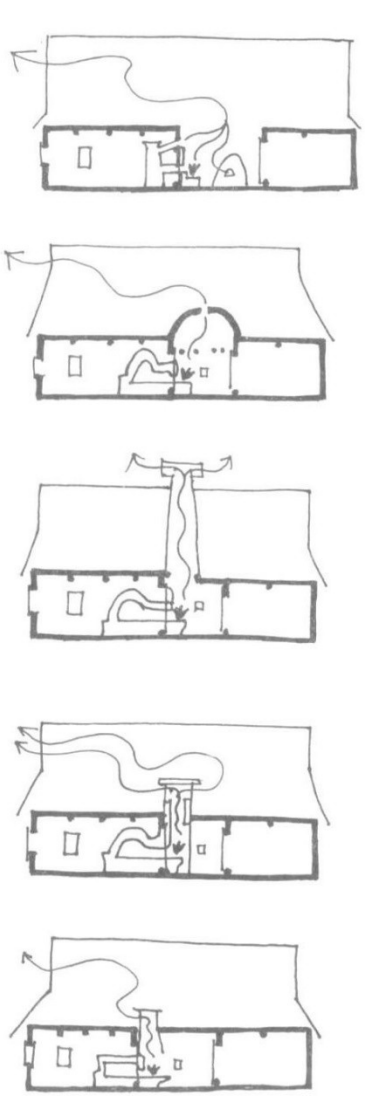

3

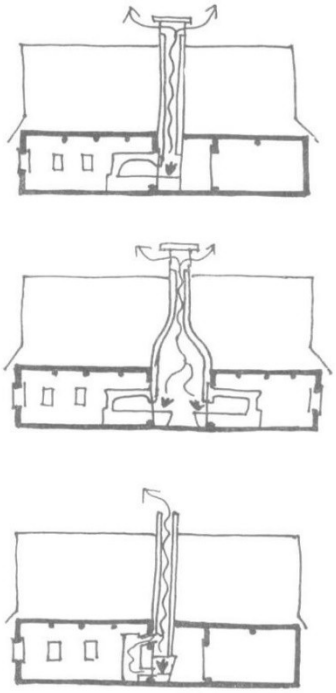

V. Karlovice - Pluskovec
Kůbek u Brozdů

Pánev, Písecko 1787. OM Písek

Džbán Šimona Nemazala z Berouna, 1577, UMPRUM Praha.

Džbán, 1749, západní Morava. EÚ MZM Brno.

Mísa, Koloveč, 1764.
EÚ NM Praha.

Talíř. Jindřichohradecko, konec 17. století. MM Most.

Talíř,
Česká Třebová,
1686.
MM Česká Třebová.

Mísa, Beroun, 17. století.
ZČM v Plzni.

Mísa, Valašské Meziříčí, 1775.
MM Val. Meziříčí.

Cechovní džbán, Moravská Třebová, 1757.
MM Moravská Třebová.

Chladící džbán, Ivančice, 1792.
MM Ivančice.

Zásobnice, Jevíčsko, 16./17. století.
MM Jevíčko.

Džbán, Milevsko, 16./17. století.
MM Milevsko.

Džbán, Jihlavsko, 17. století.
MM Chotěboř.

Cechovní džbán, Kunštát 1657. Nezvěstný.

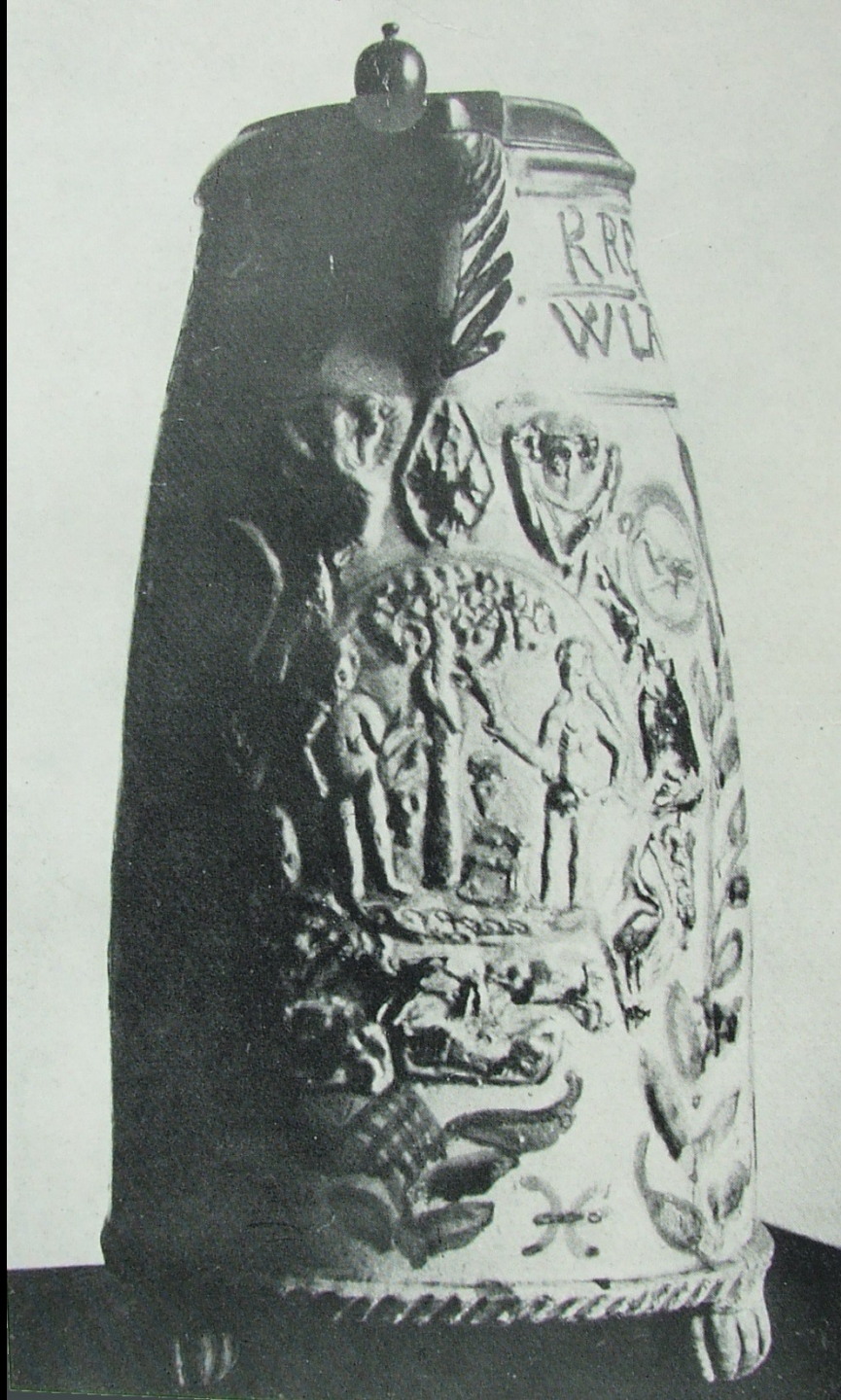

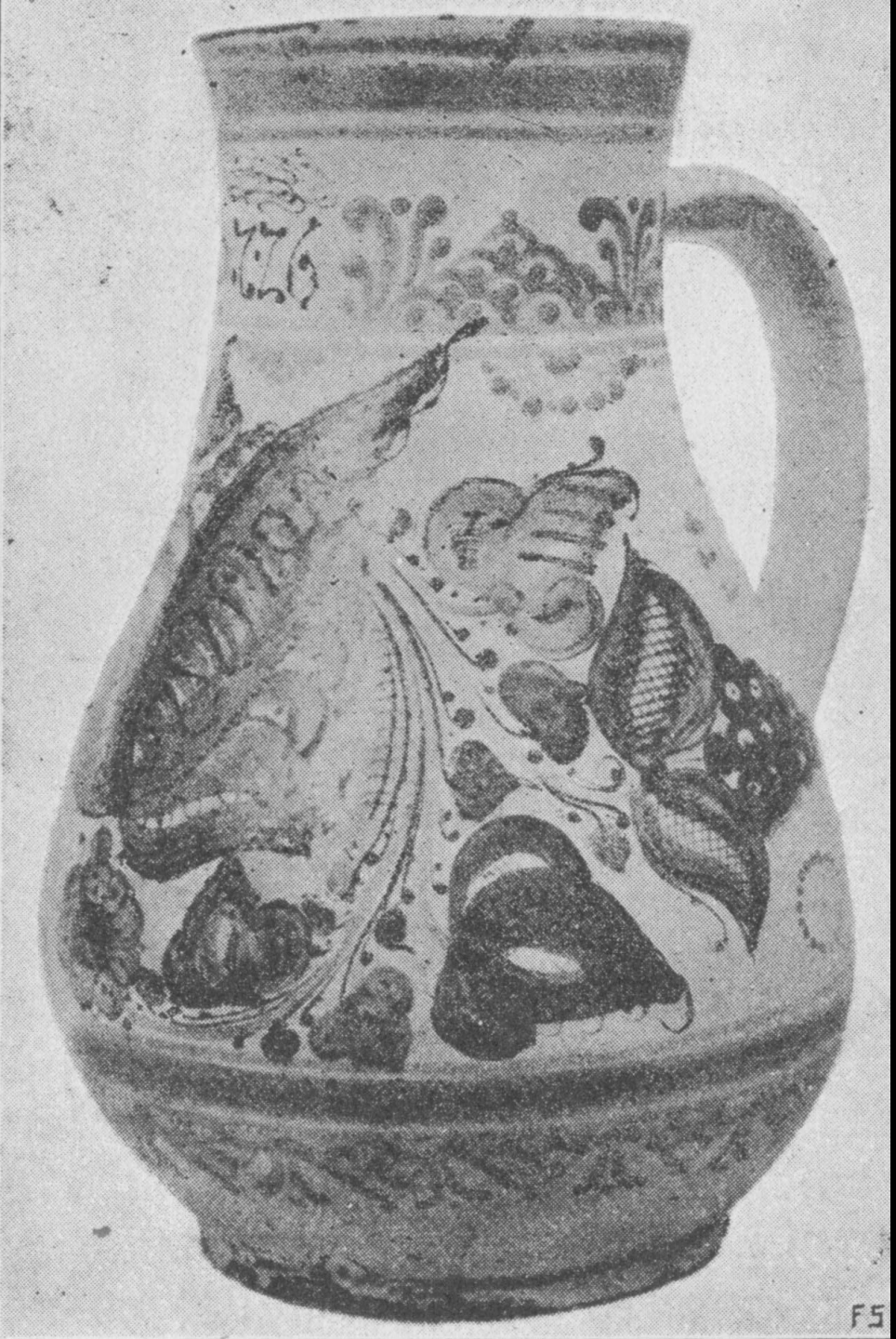

ONDRA

Tadeáš Schuegger: Historická mapa Čech. Detail zachycující košíkářství. 1781−1785.

Tadeáš Schuegger. Orbis Pictus. Chov dobytka 1775−1785.

Tadeáš Schuegger. Orbis Pictus. Včelařství. 1775−1785.

Tadeáš Schuegger. Orbis Pictus. Koňská stáj. 1775−1785

Soupis dobytka v Trpíně v roce 1675

- 20 sedláků z 21 mělo koně, většinou dva – do párového zápřahu
- Každý sedlák choval do 10 krav, s vysokým zastoupením krav najatých, a jalovice, jejichž počet také nepřesáhl 10 kusů.
- Z celkového počtu 140 jalovic a krav v Trpíně jich bylo 55 v nájmu.
- Většina sedláků chovala také ovce.
- Jeden seznam dokládá na trpínských gruntech prasata – 1–3 kusy, druhý již ne.
- Zcela osamoceně se v celé vesnici uváděly dvě kozy.

- Nejvíce hospodářských zvířat držel v Trpíně v roce 1675 sedlák Ondřej Rychtář:
- 3 koně, 10 krav, 8 jalovic, 32 ovcí a 7 prasat

- V chalupnických domácnostech oba seznamy trpínského dobytka dokumentují krávy a na 5 hospodářstvích celkem jen jedno prase a dvě ovce.
- Ze všech podruhů bez půdy vlastnili pouze dva hovězí dobytek:
  jeden podruh dvě krávy a druhý jednu jalovici.

Tadeáš Schuegger: Historická mapa Čech. Detail sušení bylin a chov králíků. 1781−1785.

Oděv

Prameny:

- **Ikonografické**
- **Písemné**
- **Hmotné**

Selské posvícení ve Žlutickém kancionálu z roku 1557−1588.

Mapa schwarzenberského panství z roku 1711. SOA Třeboň.

Vesničané na Krumlovsku,
nástěnná malba, 1748, J. Lederer.

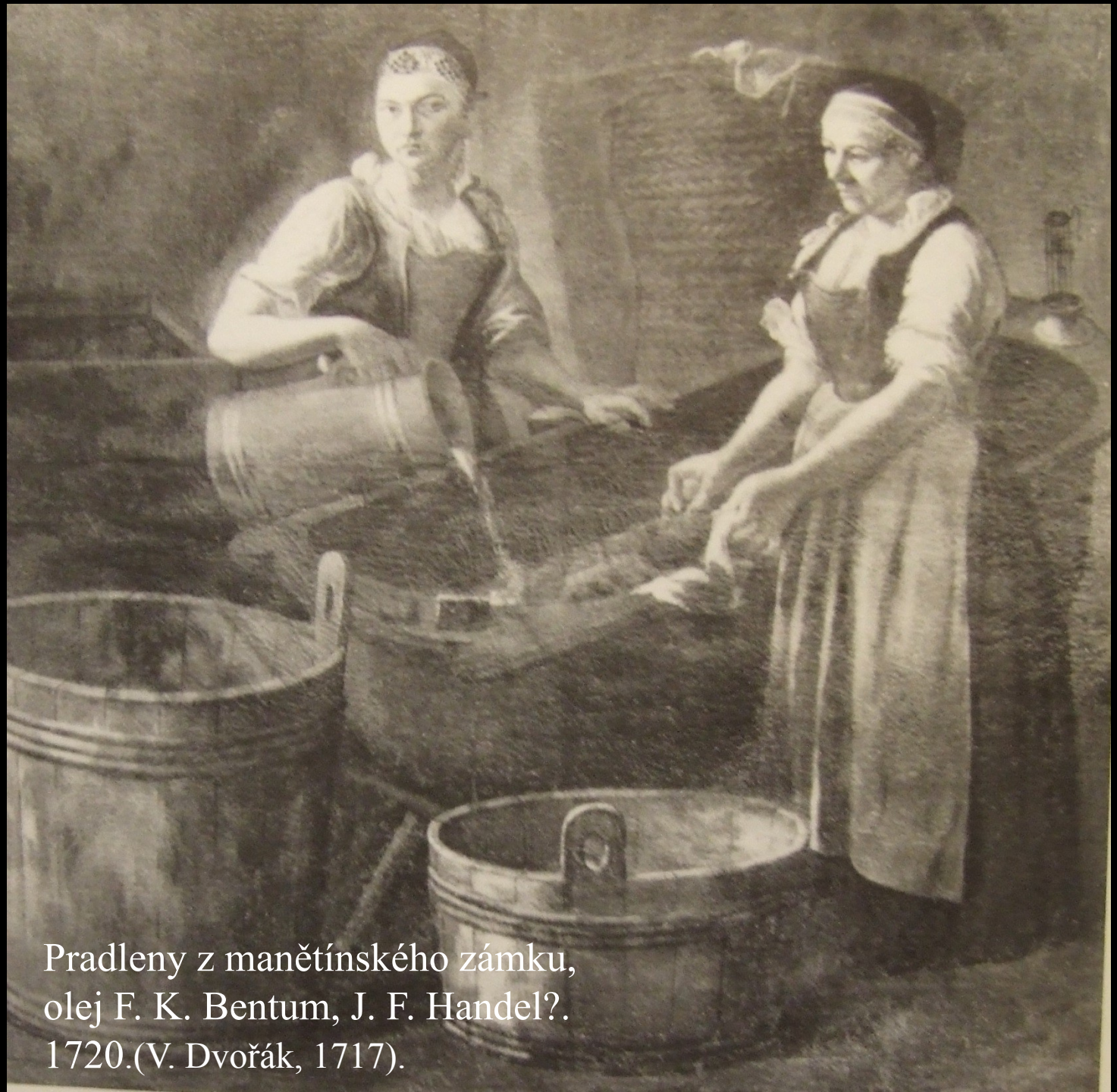

Pradleny z manětínského zámku,
olej F. K. Bentum, J. F. Handel?.
1720.(V. Dvořák, 1717).

Služebnictvo z kuchyně manětínského zámku,
1720/1730, olej, F. K. Bentum a žáci.(V. Dvořák, 1717).

FIGURENZEICHNUNG DER VOLKSTRACHTEN der ledigen Mädchen in der Gegend der Herrschaft Groß Meseritsch, oraweтz, Neustadt, Křižanau, Osowa, Budischau und Trebitsch des Iglauer Kreises
Urspr. Nr. III – 44 (Nr. 5), MZM Nr. G 1610; 17,2x17,7 cm

KRESBA POSTAV LIDOVÝCH KROJŮ svobodných dívek v krajině panství Velké Meziříčí, Moravec, Nové Město, Křižanov, Osová, Budišov a Třebíč v Jihlavském kraji
Páv. č. III – 44 (č. 5), MZM č. G 1610; 17,2x17,7 cm

Strava

Prameny:

1/ Kuchyňské nádobí
2/ Složení i objem rostlinné a živočišné produkce hospodářství
3/ Samotné zmínky o pokrmech a ikonografické prameny

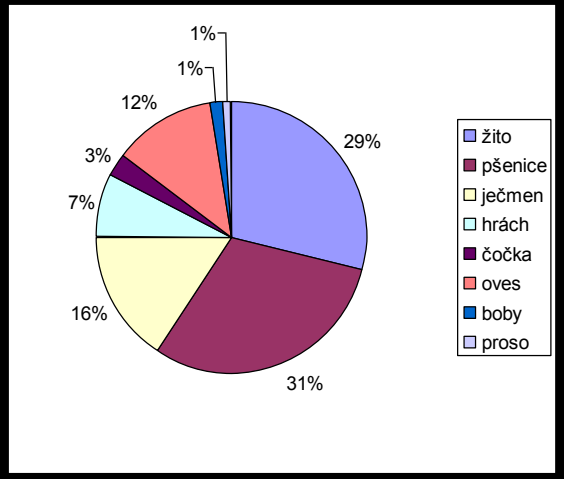

Objemy sklizně na Kanýzově podsedku v letech 1736–1760.

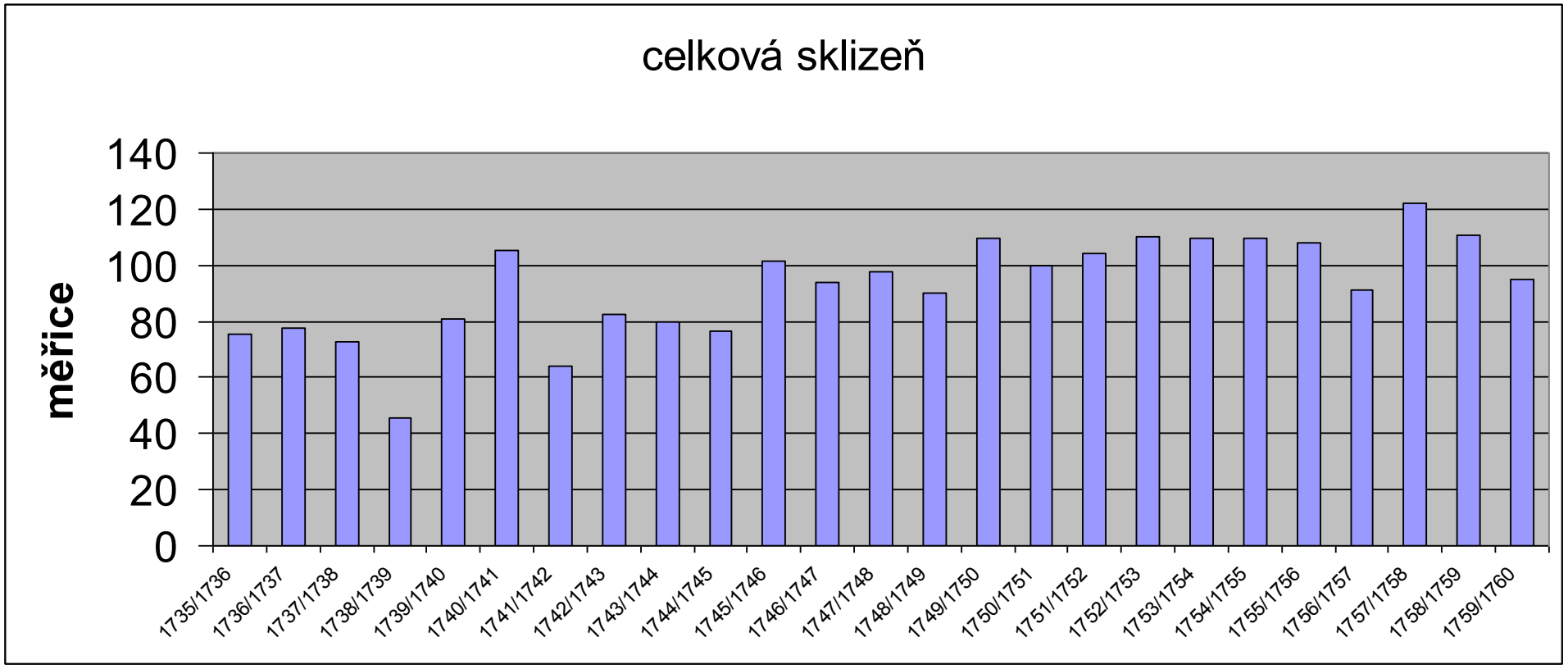

Podíl jednotlivých plodin na prodeji přebytků obilnin a luštěnin Kanýzova podsedku v letech 1744–1760.

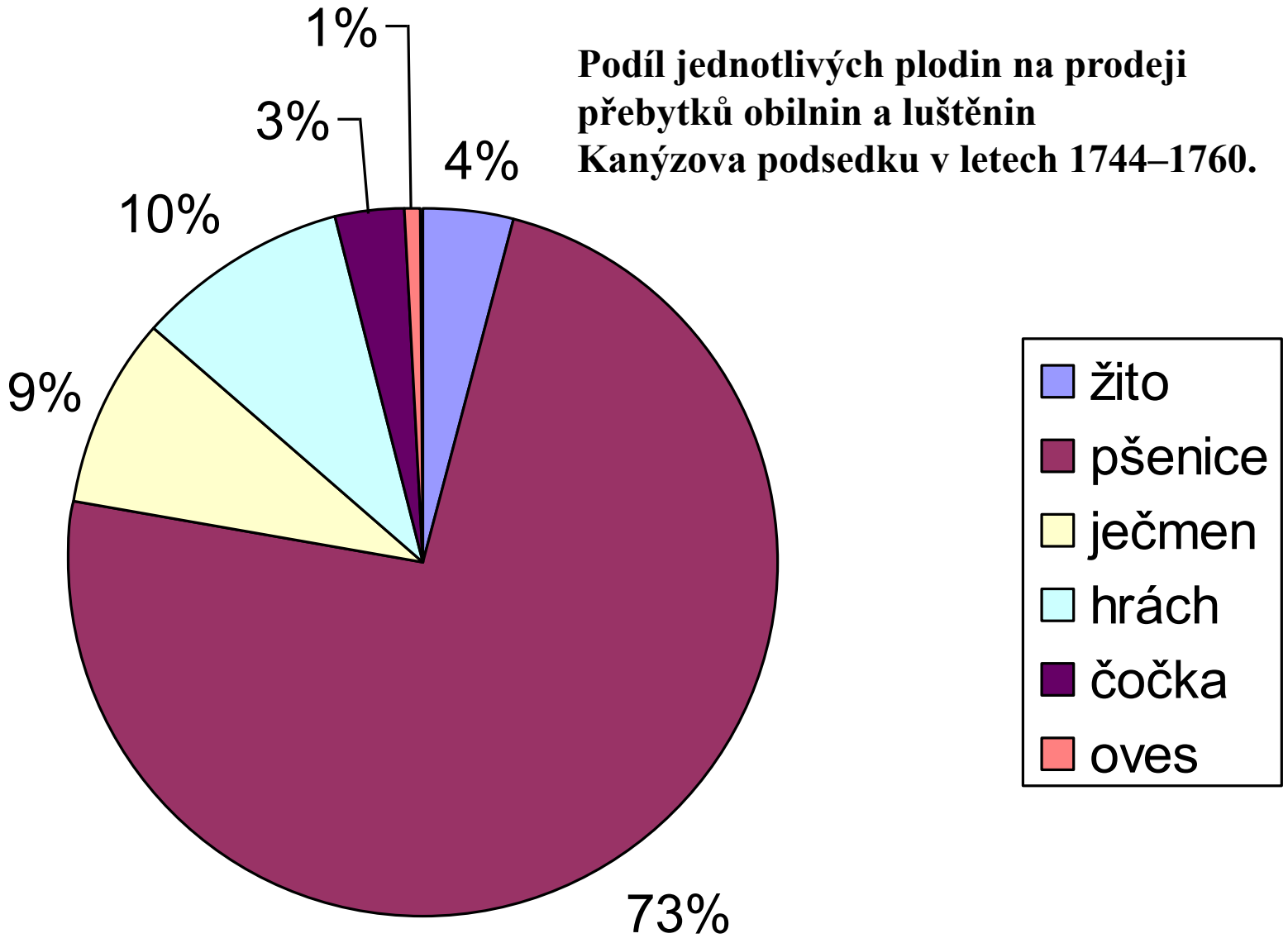

Hospodář
•při průměrné produkci 100 M obilí a luštěnin mohl 28 M prodat
•14 M musel uschovat na novou setbu
•a 58 M spotřeboval

Žito 38 % spotřeby podsedku (22,46 M ročně)
Ječmen 21 % spotřeby podsedku (12,07 M ročně)
Oves 16 % spotřeby podsedku (9,27 M ročně)
Pšenice 15 % spotřeby podsedku (8,54 M ročně).
Hrách 6 % spotřeby podsedku (3,34 M ročně)
Čočka 3 % spotřeby podsedku (1,93 M ročně).

Domácnost:
Hospodář
Hospodyně
4–7 dětí
Děvečka

Tadeáš Schuegger: Orbis Pictus. Kuchařství. 1775−1785.

Tadeáš Schuegger. Orbis Pictus. Zahradní plody. 1775-1785

Tadeáš Schuegger. Orbis Pictus. Plody stromů. 1775-1785

Tadeáš Schuegger: Orbis Pictus. Rybolov. 1775−1783.

Tadeáš Schuegger: Orbis Pictus. Čihařství. 1775−1783.